

Afbraak circulaire textielindustrie door nieuwe wetgeving

Met wetgeving de textielketen rond maken

Het circulair maken van de textielketen en de daarbij behorende groeiende berg textielafval kent veel uitdagingen. Wolkat gelooft dat het invoeren van passende wetgeving noodzakelijk is om circulaire oplossingen aan te jagen en al bestaande oplossingen te helpen floreren. Hierbij is het van belang om rekening te houden met het mondiale karakter van de textielketen en gerecycled textiel aan te merken als nieuwe grondstof in plaats van als afval.

In deze *position paper* is te lezen welke ontwikkelingen en knelpunten Wolkat ziet en ervaart met de aankomende wetgeving van Nederlandse bodem (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid textiel (UPV)) en Europese bodem (*Waste Framework Directive* (WFD) en *Waste Shipment Regulation* (WSR)).^{1 2 3}

Met de aankomende UPV voor textiel in Nederland (invoering halverwege 2023) ziet Wolkat dat er meer welwillendheid bij bedrijven ontstaat om met Drop & Loop (onderdeel van Wolkat) samen te werken.⁴ Voorheen was er bij textielretailers weinig noodzaak om te denken aan de fase na de verkoop aan de consument. Daarom gingen vóór de UPV weinig bedrijven samenwerkingen aan met afvalverwerkers en recyclingbedrijven zoals Wolkat. Virgin grondstoffen voor textiel zijn vaak (nog) goedkoper dan vezel-tot-vezel gerecyclede grondstoffen en onderzoek maar recyclingtechnologieën kost retailers tijd en dus geld.⁵

Echter, om via de UPV een volwaardige circulaire textielketen te promoten heeft de textiel-UPV aanpassing nodig. Naast een bijdrage aan *end-of-life* mogelijkheden, zou de UPV *eco-design* richtlijnen moeten geven en tevens het gebruik van gerecycled materiaal moeten verplichten. Alleen dan kan een textielrecycler, zoals Wolkat, een circulaire samenwerking aangaan met partijen die textiel op de (Nederlandse) markt brengen. Wolkat pleit er voor meer dan enkel 'afvalverwerker' zijn en bijdragen aan de integratie van de circulaire economie. Daarnaast zal het verplicht stellen van vezel-tot-vezel gerecyclede content in textielproducten, samen met het gezamenlijke fonds dat voortkomt uit de UPV, de opschaling en innovatie van al bestaande recyclinginitiatieven promoten.⁶ Bovendien sluit het gebruik van gerecyclede grondstoffen aan bij de ambities van de Rijksoverheid om in 2030 50% minder primaire grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel) te gebruiken in producten.⁷

De door NEN ontwikkelde Nederlands Technische Afspraak (NTA) 8195 kan de UPV een leidraad bieden met betrekking tot de juiste definities en categorieën binnen circulair textiel.⁸ Zowel voor de UPV als de NTA zijn er ontwikkelingen op Europees niveau.^{9 10} Dit is noodzakelijk, aangezien de productie van een kledingstuk vaak plaats vindt op verschillende plekken ter wereld.^{11 12} Hier is vooral van belang dat met name de Europese UPV goed wordt afgestemd met de verschillende Europese landen. Alleen op die manier blijft deze wetgeving behapbaar voor de verschillende spelers in de circulaire textielketen.¹³

In de WFD wordt naast aankondiging van een Europese UPV, geschreven over het verplicht gescheiden inzamelen van textiel vanaf 2025.¹⁴ Verschillende onderzoeken voorspellen een groeiende textielafvalberg, maar de WFD zal

1 Rijksoverheid (2022), Ontwerpbesluit uitgebreide producentenverantwoordelijkheid textiel, verkrijgbaar via:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/bsluiten/2022/04/21/bijlage-2-ontwerpbesluit-uitgebreide-producentenverantwoordelijkheid-textiel>

2 European Commission (2018) Waste framework directive, te verkrijgen via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02008L0098-20180705>

3 European Commission (2021), Proposal for new regulation on waste shipments, te verkrijgen via: https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-new-regulation-waste-shipments_en

4 Rijksoverheid (2022), Ontwerpbesluit uitgebreide producentenverantwoordelijkheid textiel, te verkrijgen via:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/bsluiten/2022/04/21/bijlage-2-ontwerpbesluit-uitgebreide-producentenverantwoordelijkheid-textiel>

5 McKinsey & Company (2022), Scaling textile recycling in Europe - turning waste into value, te verkrijgen via: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/scaling-textile-recycling-in-europe-turning-waste-into-value>

6 Euric (2021), Euric updated position on EPR schemes of textiles te verkrijgen via: <https://www.euric-aisbl.eu/position-papers/item/482-euric-updated-position-on-epr-schemes-for-textiles>

7 Rijksoverheid (2021), Nederland circulair 2050, verkrijgbaar via: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nederland-circulair-in-2050>

8 NEN (2020), NTA 8195 Circulair textiel - Eisen en categorieën NEN (2020), te verkrijgen via: <https://www.nen.nl/nta-8195-2020-nl-269944>

9 European Commission (2018) Waste framework directive, te verkrijgen via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02008L0098-20180705>

10 NEN (2021), Nieuwe Europese werkgroep voor circulair textiel opgericht, te verkrijgen via:

<https://www.nen.nl/nieuws/circulair-textiel/nieuwe-europese-werkgroep-voor-circulair-textiel-opgericht/>

11 JRC technical report, Circular economy perspectives in the EU textile sector, te verkrijgen via:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08cfc5e3-ce4d-11eb-ac72-01aa75ed71a1/language-en>

12 BBC (2017), Has this dress been to more countries than you?, te verkrijgen via: <https://www.bbc.com/news/business-39337204>

13 Euratex (2020), Extended Producer Responsibility in textile products, te verkrijgen via: <https://euratex.eu/news/epr-in-the-textile-sector/>

14 European commission (2018) Waste framework directive, te verkrijgen via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02008L0098-20180705>

ertoe leiden dat er vooral meer laagwaardig textiel ingezameld wordt.¹⁵ Zoals wordt aangegeven in het onderzoek van *Circle Economy en Fashion for Good* is circa 74% van het laagwaardige herdraagbaar textiel en niet herdraagbaar textiel passend voor zowel chemische als mechanische textielrecycling.¹⁶ De technologieën hiervoor zijn – soms weliswaar op kleinere schaal – beschikbaar en wetgeving zoals een Europese textiel UPV kan opschaling van deze recyclingtechnologieën versnellen.¹⁷ Echter is er op dit moment geen financiële prikkel voor sorteerb企业 om hun traditionele businessmodel te veranderen van een focus op herdraagbaar textiel (nu gemiddeld 90% van de omzet) naar een focus op zowel hoogwaardig herdraagbaar textiel als (sorteren voor) recycling van laagwaardig herdraagbaar en niet herdraagbaar textiel.¹⁸ Mocht door de UPV deze prikkel wel ontstaan, dan zal er minder laagwaardig Europees textiel op ongecontroleerde stortplaatsen buiten Europa belanden.^{19 20}

De Europese Commissie speelt in op bovengenoemde misstanden door middel van het WSR-voorstel, dat het exporteren van herdraagbaar textiel buiten Europa aan banden wil leggen.²¹ Dit is uiteraard een goede ontwikkeling. Echter, in deze aankomende WSR is niet duidelijk gedefinieerd wanneer iets textielafval is en wanneer een *nieuwe* grondstof. Het risico is dat textielafval dat geschikt is als grondstof voor vezel-tot-vezel-recycling zo niet meer geëxporteerd zou mogen worden, zowel binnen als buiten Europa. Dit zou voor textielrecyclingbedrijven, waaronder Wolkat, betekenen dat zij hun circulaire werkzaamheden niet goed voort kunnen zetten. Kortom, om circulariteit binnen de textielketen te blijven promoten zou in deze wetgeving een uitzondering gemaakt moeten worden voor (textiel)afval dat gerecycled wordt tot een nieuw materiaal of product met zogenaamde *end of waste* criteria.^{22 23} Ook hier moet weer in acht worden genomen dat de meeste textielproductie buiten Europa plaatsvindt en dat Europa zelf veel vezels, garen en textiel importeert (één na grootste van de wereld na de US) en ook veelvuldig exporteert (één na grootste van de wereld na China).²⁴

De verschillende rollen van Wolkat binnen de textielketen (als instore-inzamelaar, sorteerder, textielrecycler en textielproducent) zorgen voor zowel kansen als uitdagingen bij (aankomende) wetgeving van Nederlandse en Europese bodem. Het is daarom van belang om in de WSR-wetgeving duidelijk onderscheid te maken tussen 'oud' textiel, dat potentieel afval is, en gerecycled textiel, dat weer opnieuw een grondstof kan zijn. Zo kunnen recyclingbedrijven, zoals Wolkat volwaardig blijven bijdragen aan een circulaire textielketen.

Daarnaast moeten de aankomende textiel-UPV, en, de WFD en WSR duidelijker reflecteren dat de textielketen niet geïsoleerd is; de Nederlandse en Europese markt werkt actief samen met buitenlandse partijen, zowel binnen als buiten Europa. Zolang de aankomende wetgeving deze realiteit niet reflecteert, en juist eerder beperkende richtlijnen voorstelt, zal er in effect minder recycling van textiel plaatsvinden en meer verbranding. In dat geval wordt een circulaire textielketen juist belemmerd in plaats van bevorderd.

Over Wolkat

Wolkat is een circulair textielrecyclingbedrijf dat sinds 1995 de missie heeft om, middels textielsortering en textielrecycling, *post-consumer* textielafval zo hoog mogelijk op de afval-hiërarchie-ladder te valoriseren (herdraagbaar textiel gaat boven recycling).^{25 26} Met locaties in Nederland en Marokko wordt bij Wolkat per dag circa 50 ton niet-herdraagbaar *post-consumer* textiel gesorteerd voor recycling. Hiervan wordt meer dan twee derde

¹⁵ McKinsey & Company (2022), Scaling textile recycling in Europe - turning waste into value, te verkrijgen via: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/scaling-textile-recycling-in-europe-turning-waste-into-value>

¹⁶ Circle Economy & Fashion for Good (2022), Sorting for circularity Europe: An evaluation and commercial assessment of textile waste across Europe, te verkrijgen via: <https://reports.fashionforgood.com/report/sorting-for-circularity-europe/>

¹⁷ McKinsey & Company (2022), Scaling textile recycling in Europe - turning waste into value, te verkrijgen via: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/scaling-textile-recycling-in-europe-turning-waste-into-value>

¹⁸ JRC technical report, Circular economy perspectives in the EU textile sector, te verkrijgen via: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08cfc5e3-ce4d-11eb-ac72-01aa75ed71a1/language-en>

¹⁹ European Commission (2022), EU strategy for sustainable and circular textiles, te verkrijgen via: https://environment.ec.europa.eu/strategy/textiles-strategy_en

²⁰ European Environmental Agency (2023), EU exports of used textiles in Europe's circular economy,, te verkrijgen via: <https://www.eea.europa.eu/publications/eu-exports-of-used-textiles>

²¹ European Commission (2021), Proposal for new regulation on waste shipments, te verkrijgen via: https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-new-regulation-waste-shipments_en

²² European Commission (2020), ANNEXES to the Proposal of the European Parliament and the Council on shipments of waste and amending Regulations (EU) No 1257/2013 and (EU) No 2020/1056 te verkrijgen via: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CONSIL%3AST_14135_2021_ADD_1&qid=1677505397407

²³ European Commission (2021), Study on the technical, regulatory, economic and environmental effectiveness of textile fibres recycling, te verkrijgen via: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/739a1cca-6145-11ec-9c6c-01aa75ed71a1/language-en>

²⁴ JRC technical report, Circular economy perspectives in the EU textile sector, te verkrijgen via: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08cfc5e3-ce4d-11eb-ac72-01aa75ed71a1/language-en>

²⁵ European Commission, Waste Framework Directive, te verkrijgen via: https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-framework-directive_en

²⁶ Euric (2023), Study | LCA-based assessment of the management of European used textiles, te verkrijgen via: <https://www.euric-aisbl.eu/position-papers/item/643-study-lca-based-assessment-of-the-management-of-european-used-textiles>

gerecycled tot garen en de rest wordt gerecycled tot nonwoven.²⁷ Het garen wordt vervolgens binnenshuis verweven tot een textiel en met een lokaal zuster- of partnerbedrijf geconfectioneerd tot tas, kussensloop of - steeds vaker - tot kleding.²⁸

²⁷ Gemiddelde cijfers van Wolkat in 2022

²⁸ Wolkat (2023), te verkrijgen via: <https://www.wolkat.com>